

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director sufletesc:
† Dr. ION I. MOȚA
Director vremelnic:
Pr. IOAN MOȚA

„Libertatea” este:
Proprietatea familiei moștenitoare
a lui Ion I. Moța
ABONAMENTUL: 120 lei pe an,
60 lei pe 1/2 an și 30 lei pe 1/4 an

Cererile de abonare și banii
pentru foaie se trimit pe adresa:
Admin. „LIBERTATEA” Moța
BUCUREȘTI I, Calea Victoriei 63.

Orice scrisori pentru Redacție
să se trimită pe adresa:
RED. „LIBERTATEA”, ORĂȘTIE
Jud. Hunedoara

Apare
în fiecare zi
2 lei

„Salazarul”, — nostru echemat

În „Universul” de joi după Paști, celim un articol la locul de frunte, în care se vorbește despre ipocrizia (iă-șmicia) democrației, a-decă a celor ce spun, cu glas de vulpe, că i arde rău la inimă de dragul „poporului” și-l amețesc de cap cu pleavă de vorbe goale, iar când sunt la putere, focul dela inima lor s'a stins, și i-a luat locul dragostea de aur... Pe cea pentru popor o lasă altora.

Această înșelăciune a poporului s'a făcut, de altfel, după război, în toate țările. — Dar s'au aflat popoare cari băgând de samă hienia „democrațiilor” lor conducători, — au ridicat din mijlocul lor pe câte un bărbat cu suflet nou, cu inimă curată, cu gând creștinesc pentru mulțimea poporului, — și acela unu, ajutat de cei mulți cari l'au ridicat pe umerii lor, — a făcut rândulala de mult vlsatâ de toată mulțimea poporului! Așa a făcut Italia, ridicând pe Mussolini pe brațele sale, așa Turcia, care a ridicat pe Kemal-Pașa, așa Germania, care a înălțat

pe Hitler, — și tot așa Portugalia, care a ridicat în fruntea țării sale pe SALAZAR, un profesor universitar foarte cinstit, drept și hotărât!

Era și mica Portugalia pe marginea prăpastiei, gata-gata s'o înghiță hăul din adâncurile negre, săpate ei de diavolii roși ai comunismului, cari duseră pe vremea ei Spania acolo, unde o vedem. SALAZAR-ul Portugaliai făcu din mica lui țară, o țară așa de plină de ordine, de putere, de credință și de hotărâre, ca Italia, sau ca Germania! Toți locuitorii ei sunt mulțumiți, căci — s'a sfârșit cu părtinirile nedrepte, cu jaful în averea statului, cu prigonirea celor buni și luarea în brațe a răilor și mișelilor! De aceea azi Salazar-ul Portugaliai, care nu cărmuește după cererile „democrației”, ci poruncește după mintea și inima sa dreaptă și luminată, și se sfătuește numai cu cei mai buni și dreapți și curajosi ca și el, — nu după ușile închise, cu toți cumpărătorii de suflete, cu toți perciunii și agenții strică-

ciunii, — acest Salazar „dictatorul”, e dat ca pildă țărilor și popoarelor baljocorile de așazisa „democrației”, care e azi ca o bălă cu apă stricăță, plină de vermi, cari o otrăvesc și întregi biete popoare trebue să trăiască în ea!

Și „Universul” închee:

„România are și ea nevoale de un Salazar! E greu să-l găsim? Sigur că SE GĂSEȘTE! Tot atât de sigur însă este, că EL NU POATE FI AFLAT ÎN RÂNDURILE OAMENILOR POLITICI DE AZI!

E foarte mult grăitoare mărțurisirea „Universului”. Intre oamenii „politici de azi” acel Salazar mântuitor nu se poate afla! Dar el se găsește în afară de cercul stricat al lor!

„Universul” nu-l spune, deși se vede că se gândește la el: Noi, luptătorii de dreapta, de extremă dreaptă, îi și vedem, îi știm, îi mărturisim: **EL ESTE, în carne și în oase, între noi!** — Ca mâine îl va numi și „Universul” și toți vrășmașii lui, pe nume! Indată ce clasul lui va bate! Și acel clas nu va mai întârzia mult, până ce — **va bate!**

Din alte țări

IN RUSIA

mulțimea neamului rusesc, începe să-și deschidă ochii. Un apostol naționalist, tânăr și inimos, s'a ridicat și căl prin îndemnuri trimise din om în om, cât prin foi duse din sat în sat tot așa, — a deșteptat o mare parte a poporului rusesc, ca să vadă starea încăloasă la care l'a adus stăpânirea jidovească pe care a primit-o prostește asupra sa. Mișcarea pornește din capul dincolo al Siberiei, și a luat înălțare de revoluție, ce înaintează spre lăuntrul țării. Jidanii sunt spăriași și simt că se culmează scaunele sub ei. Naționaliștii strigă tuturor ca să fie auziți; „Sufletul rusesc e căștigat pentru revoluția națională. Trimiteți-ne arme grabnic, cât mai multe arme!”

Se face ziua și în Rusia...

ȘI IN UNGARIA

s'a pornit o mișcare puternică „de dreapta” naționalistă. Foarte multe partide și grupări politice și naționale dorind scoaterea țării din mâinile stăpânirii francmasono-jidovite, vor să se contopească

Într'unul singur, pentru a duce lupta cea nouă, în duh nou, național-creștin, cam ca cea din Germania.

IN GERMANIA

se cere negustorilor să albească pe lângă marfă și nișcă omenie, că de nu, e prins de ceață. O „biată” femeie, vânzătoare de lapte, a crezut că n'o vede nimenea, dacă mai pune ea și nișcă apă în lapte. La început a pus pușnișcă, de nici nu se băga de samă, mai apoi mai multică, până a ajuns de punea parte dreaptă: jumătate lapte, jumătate apă. Dar asta s'a băgat prea tare de samă la măsurătorul de lapte. A fost trimisă în judecată și i s'a dat sporitoarea de lapte — 4 LUNI ÎNCHISOARE. Auzit-afi de așa ceva pe la noi? — — — — —

IN FRANȚA

un kilogram de carne de miel, se cumpără cu 65 de lei (la noi 28), de berbec 85 (la noi 25).

În Budabesta un „șnițel” vienez îl plătești cu 380 lei (la noi cu 40-50 în restaurante scumpe).

Și tot ne plângem că — la noi e „rău”.

Cei din urmă articli

scrisi de ION I. MOȚA pentru „Libertatea”
lui dragă, de pe pământul Spaniei...

Bătășe dela Legiunarii Români de pe Frontul Crucii, din Spania.
V.

„De când suntem militari, simpli soldați în „Terclo”, nu mai e chip de scris...”
„Cu mare greutate pot isprăvi aceste rânduri în clasuri de noapte, când camarazii mei dorm...”

— așa își mărturisește dragul nostru Director sufletesc greul la care s'a înjugat de bună voie, împreună cu frații săi de suflet, intrând în cea mai bălătoasă trupă de pe frontul spaniol... Și totuși, dorul și voiața lui tare, de a scrie încă pentru dragii săi ceilitori dela „Libertatea”, îl face să nu doarmă, ci să stea de scris la noaptea târzie... — Iată ce ne istorisește el în a 5 a a sa scrisoare.

TALAVERA DE LA REINA
Vineri 11 Decembrie 1936.

Am trebuit să întrec povestirea celor întâlnite în drumul nostru spre frontul spaniol. Cu mare greutate pot isprăvi scrierea acestor rânduri, în clasuri de noapte, când camarazii mei dorm... Căci de 3-4 zile de când suntem militari — simpli soldați „legionari” în „Terclo” — nu mai e chip de scris! Să mă erte așadar cititorii „Libertății”, dacă voi scrie în grabă și prost, tocmai despre cele mai mișcătoare lucruri, adică

despre cele văzute la Alcazar. Căci »instrucția militară« care ține toată ziua, ne obosește în asemenea măsură, încât seara cădem de oboseală. Suntem cu toții în compania 21-a, batalionul (bandera) 6-a, al »Legiunei străine«, adică al »Tercio«-ului despre care am vorbit mai sus. Din ofițeri ce-am fost în armata română (Clime era căpitan!), iată-ne simpli soldați, desbrăcați de orice orgoliu, de orice covenită situație socială, singuri doar cu fierbinte noastră dragoste pentru Chri-

stos și Legiune!

Eri am avut primul botez de foc. În vreme ce eram în curtea cazarmii, a început bombardamentul aviației roșii. Ea ținut vreun ceas, până la sosirea aviației naționaliste. Am văzut în stradă femei plângând, în panică, dar o tânără fată, în loc de a fugi și a se ascunde în vre-un gang, a înșurșat în stradă pe trotuar... Dacă n'aș fi văzut cu ochii mei acest lucru, nu l-aș fi crezut. Un biet suflet de copil speriat, care neștiind ce adăpost să caute în fața

morții, se adăpostește în ingenunchiere, se lasă, obosit, în brațele credinței lui Dumnezeu. Era atât de frumos și atât de dureros! Azi n'a mai venit aviația roșie, căci au patrulat tot timpul avioanele noastre.

Banderiile (batalioanele) de »legionari« pleacă neconținți. Eri a plecat una, astăseară alta, peste câteva zile poate plecăm și noi... Banderia noastră, abea s'a întors de 6 zile dela Madrid, unde a luptat în Cetatea Universitară și în jurul Spitalului. A venit să-și refacă efectivul. Frontul roșu e la 3-4 klm. de noi.

Dar să urmez povestirea celor văzute și auzite la Toledo, în Alcazar, în ziua de Marți, 8 Decembrie 1936.

Pe scurt: în Alcazarul din Toledo s'au petrecut adevărate minuni. După ce am văzut noi cu ochii ce a mai rămas din mărețul palat, ne-am dat seama, că Maiorul Villalba nu mărea lucrurile când ne spunea, că **puterea lui Dumnezeu a leptat, la Alcazar alături de cei 1100**

de luptători. Altfel nu se poate înțelege, cum au mai scăpat cu viață viteji Generalului Moscardo!

Alcazarul, vechiu palat de piatră, mare cam de 150 metri pe 80 metri, nu mai e azi decât un morman de ruine. Doar câteva ganguri sub pământ, și câteva rămășițe de pereți, mai stau în picioare.

Iată pe scurt cum s'au petrecut lucrurile și minunile din Alcazar, după povestirea Maiorului Villalba, care, însărcinat fiind de Generalul Moscardo, a organizat lupta de apărare a Alcazarului.

Când a izbucnit revoluția în luna Iulie 1936, militarii răsculați în Toledo, au fost coplesii de comuniști. Nu se mai puteau ținea decât în Alcazar și în Spitalul așezat, tot în oraș, dar la vre-o 2 kilometri de Alcazar. În Alcazar era Generalul Moscardo cu cadeții, falanștii și câțiva soldați, iar în spital se lupta maiorul Villalba cu o mână de oameni.

După 3 zile de luptă la

LACRIMI PENTRU ION I. MOȚA

Telegrame și scrisori primite de părinții lui Ionel Moța, cu prilejul morții sale pe frontul din Spania

STIMATĂ DOAMNĂ,

Vă trimit alăturat această modestă poezie, închinată regretatului de noi Ion I. Moța și al Domniilor voastre scump copil.

Nu veți căuta în ea un deosebit talent, dar veți găsi o profundă sinceritate.

Ea, care aud lumea satelor, atât de mult vorbind, Vă arăt că Ion I. Moța, a sămănat mult bine pe pustiul acestei vieți, dia care el s'a ridicat măreț. O, dacă noi crescătorii rândurilor de tineret ce crește, am putea cu râvna noastră să facem să răsară din acele rânduri multe suflete cari să înțeleagă chemarea pîdel lui Ionel, — ce fericit am fi!

Sora dră mai mică în Domnul: Preoteasa Maria Popovici Inv.

Lui Ion I. Moța

Atât de mare ni-l durerea
Și jalca ni-l atât de mare,
Că veșnic ne gândim la tine,
Iar plânsul ne-nsoțește 'n cale.

Nu ți-am fost camarazi, nici
[prieten],
Și nici părint', sau n'iscăi...
Ți-am admirat doar de departe
A gândului lîmpezi vederi.

Cu sufletul tău înzestrat mare,
In care n'a n'căput minciuna,
Ne-al arătat ce e viața
Și-apoi te-al dus, pe totdeauna.

Al spus că viața pământească
Ni-l dată nu spre desfătări,
Ci ca prilej de fapte bune
Prin cari să ne-nălțăm în zări.

In zări... la Dumnezeu preabun
[bunul

Bătuț, în rufe zăi din nou,
Și pentru care, tu lozele,
Te-al dus să mori... O scump
[eroul

Ce mic suntem cu toți la suflet,
Și jertfa ta-l atât de mare!
O, cerule, nevrednici suntem
Bătătorind a vieții cale!

Vrem să trăim în ea „ferice“,
Agonizînd, averi și bine,
Ne-mai gândind c'această viață
E'n mâna Tăi Deci pentru Tine...

Să ne jertfim azi trebuiește,
Căci Tu ești Tatăl nostru drag,
agăleră noastră
Și-al bătrâneșilor toșg.

In urma celor morți ți cerem:
Isuse, fi în vecl cu noi,
Căci vrem să bem spa credinței
Dia cupa pîdel „Celor doi“...

porțile spitalului, maiorul Villalba, lipsit de hrană și muniții, mai rămăsese cu 72 oameni, înconjurat de comuniști, bătut de artilerie, aviație, mitraliere. S'a hotărât să încerce a se retrage în Alcazar. Dar ne spunea că-și dădea seama că nu vor ajunge în Alcazar, decât 10-15 oameni din cei 72.

CEA DINTAI MINUNE DELA ALCAZAR

»Am început retragerea din Spital spre Alcazar luptând, bătuți de focul ucigător al dușmanului — ne spune Maiorul Villalba.

Iar tu Ionel, să știi, de-acuma:
A noastre inimi s'au deschis.
Intra-va'n ele adevărul
Și dragostea, — precum ne-al
[zis].

Sibiel (jud. Sibiu) III. 1937.
Maria Freet Popoviciu
Iavăitoare

Sadova — Nu vin să plâng pe falnicul eroi, nici să plâng durerea celor mai încercați părinți. Durerea e pentru lume și pentru acel din lume, dar acel cari s'au înălțat mai presus de lume, această durere omenească pe el nu-l poate ajunge.

Vin însă să aduc prinos, sufletele noastre încărcate de dragoste pentru Idei și fapte, pe cari scumpul Dvs. fiu împreună cu bunul său prieten, au știut să le înălțasască pentru regenerarea credinței creștine.

Această jertfă a înviorat ca florul primăverii multe conștiințe ce stăteau în adormire și prin Biserica își ia un nou avânt sufletec.

Intr'adevăr se resimte acum ca... redeseptare s'a ivit în spiritele celor ce cred și prețuindeni s'a născut o nouă dragoste față de Biserica. Lumea a devenit mai dornică de luptă, pentru a putea urma astfel înălțării exemplului de iubire față de Hristos și Cruce, așa precum ni l-au lăsat eroii fericiti ai Neamului Românesc și ai întregii latinități.

Paroh Const. Ignatescu

Gvardenița-Mehedinți. Moartea eroică a fiului Cucerniciei Voastre Ionel, pe câmpul de luptă pentru apărarea latinității și a credinței străbune, moartea aceasta a îndollat sufletele tuturor bunilor Români.

Imens de mare este golul pe care-l lasă 'n urmă și sfâșietor de durerosă este pierderea sa pentru națiunea română și mai ales pentru generația de mâine; îl plângem pe omul Moța, vă compătimim pe Sfinția Voastră ca părinte, dar totdeodată proslăvim pe eroul martir Moța și fericim pe părintele Moța, cărui a fi revine toată cinstea de a fi știut să

Cu mare greutate străbatem cei 2 kilometri și intrăm în Alcazar. Imi număr oamenii. In loc de 10-15 câți mă așteptam să rămână, *ii găsesc pe toți cei 72 în păr!* Nu numai că nu lipsea nici unul, dar *nici nu fusese măcar rănit vre unul!* Nu mai pricepeam nimic. Toată știința și experiența mea militară erau întoarse pe dos. M'am prezentat Generalului Moscardo și i-am raportat doar atât: »S'a întâmplat o minune«.

»Dar minunea abea începea«, ne spuse Maiorul Villalba.

crescă în aceste generoase l-del pe fiul său și de a-l face să înțeleagă și să prețuasască valoarea jertfei și chiar să fie capabil de ea.

Scriindu-Vă aceste rânduri, voesc ca prin aceasta să aduc și eu întregul meu omagiu de pietate celui ce-a fost Ionel Moța și care alături de multe altele, să Vă poată fi o mângăere în aceste momente așa de dureroase pe care le trăiți.

Pr. Const. Lacrețeanu.

Sibiu. Târziu, prea târziu, în cel de al unsprezecelea ceas Vă trimit lacrimi de mângăere, faclor de țărani din județul Argeș. Deși nu Vă cunosc, sunt totuși al Dvoastră și alături de sufletul lui Ionel fac de mult, căci întocmai ca și el, și eu am suzit în seri de copilărie dela mama și tatca meu, doar cuvinte cari mi-au trecut în suflet: Hristos și Nația Românească.

Părinte Moța, imi pare rău că nu am putut eu înlocui în câmpria legionară — cea mai măreață câmprie ce a dat o acest Neam, — pe fiul Dumitrie. Deși pe pământ am doar o prea sfântă Mamă și patru frați, dar nu eram înșurat și nici ingeri de copii nu aveam.

Dar vrerea celui de sus a fost așa și tot din vrerea Lui va putea să se ridice din țărâna sfântă, neam nou românesc și țară nouă românească.

Am plâns alături de Dvs. părinți și de întregul neam românesc, care în timpuri cruciate se vede lipsit de unul din cele mai alese caractere; doar pentru aceasta Vă trimit sfâșietoare condoleanțe, fiind în dubla ipostază de părinți și încercați români.

Pentru fiul prăbușit în lupta ludo-comunisto-francmasonie, nu pot decât să mă închin și să-l as'gur, că din pîda lui vor răsări milioane care vor striga ca și El „Cred în Hristos, Trăiască România“.

Aceleași cuvinte pentru toată familia, pentru văduva doamnă Iridenta și în deosebi pentru Mihăița și Gabriela.

Arhanghelul ne sîbă în paza sa.

Suhlt. Ion M. Pielmuș.

STATUE LUI DECEBAL

Bun gând. Frumos gând. Neamul nostru e plămădit din viteazul popor dac, amestecat cu cel roman, venit peste el, după ce Traian a bătut pe Decebal la Sarmiseghetuza (în județul Hunedoarei).

Dar Decebal nu e un domnitor de nesocotit. A fost un viteaz vrednic de marele său potrivnic Traian. Noi ne mândrim la fel cu sângele de Traian, ca și cu cel de Decebal în vinele neamului nostru.

Allam că o ceată de înimoși și bine înțelegători Români, au înjghebat un Comitet care să pregătească ridicarea unei Statuii lui DECEBAL pe locul căderii lui. Gând frumos, cărui îl dorim deplină izbândă.

LUI IONEL, MUCENICUL

Scântela dătoare de viață
De asum în ochii tăi nu vom zări,
Iar chipul tău de bronz și ochi de-azur
Mereu în nemurire va pluti.

Lacrimile noastre, curg fără 'ncetare,
Intruna plângem, frate, te om plânge tot mereu...
De hoardele barbare al vrut să scapi o lume,
De hoarde ce întruna hulesc pe Dumnezeu.

Prin gloanțele dușmane tu drumul ți-ai deschis,
Cu numele lui Christ pe buze te-au răpas;
Uitat ai de soție, de-Arhanghelli tăi mici,
Și te ai jertfit, martire, cum s'a jertfit Isus.

Tu ești mort, o frate, de-apururi printre noi...
Noi te simțim întruza, te vom simți mereu,
Un sfat, o mângăiere, o să trimiți oricând
Și o să ne nedrepti spre bine când drumul ți-va grea.

Cu dreptele întinse, noi cei rămași aici
Pe scumpa ta flintă, de-avalma, toți jurăm,
Să risipim păgânii ce sculpa 'n Dumnezeu
Și moartea ta măreață așa s'o răsbundm.

Gura-Humorul 8 III. 1937.

Sextil Silv. Dasca
llc. In teologie

Nățangia noastră, — măsurată cu vagoanele!

Ca să vedem câtă griji și suferință de înțămirea și bunăstarea mulțimilor muncitoare dela noi, conducătorii noștri de țară, — ni-o dovedec și următoarele fapte prea grăitoare: — In anul trecut, într'un singur an, au trecut chiar prin țară pe la noi, mergând spre Berlin, 800 de vagoane de ouă și alte multe zeci de vagoane de paseri, cât vii, cât înalte și dese cu vagoane cu ghiață în ele...

Dar noi oare de ce avem Ministerul Agriculturii (purător de griji de lucrarea pământului și a celor ce se țin de această lucrare, ca ramuri crescând din ea)? In acest Minister nu se simte nimenea chemat a se gândi, cum ar face să se caute și să arate trecere în țările lipsite de rodurile agriculturii, — roadele economiei noastre?

— Alta. Cetim că producția de pește, a scăzut în țară la noi, încât cei din Ministerul de care ține, se gândesc să aducă pește din țările vecine!

Asia-încă-l bună!... Iaca de ce e bună:

Nainte cu vre'o 10 ani, a venit pe la noi un învățat francez, priceput în ale economiei de tot felul dintr'o țară. Ne-a cercetat țara în lung și în lat. A văzut. Și-a însemnat. A judecat.

La plecare și-a spus părerea despre noi și gospodăria ce o facem noi cu cele ce ni le-a dăruit Dumnezeu cu atâta belșug:

— Aveți, ne-a zis, numai în Bălțile Dunării și dela Gurile Dunării, atâta bogăție de pește, încât, îngritit înțelept și pus în negoș, acesta singur ni-ar aduce așa venite, încât în 10 ani vi-ați putea plăti toate datoriile statului!...

Franțuzul s'a dus dela noi. Vorbele lui au zburat pe lângă urechile noastre, duse de vânt, și azi am ajuns — să n'avem

pește nici pentru nevoile (treburile) vieții noastre de toate zilele, decum să mai aducă țării și câștig mare!...

O, cât vă admirăm, domnilor, economiștilor, specialiștilor, și tot felul de învățați, cari stați în Ministerele Țării!... Ce isteți vă vedm când e să — prigonii pe fiii cei mai harnici și lucrători ai neamului, și să-i risipiți cu jandarmi când se apucă, așa de capul lor, din curăță însufleșire, să facă un lucru de folos obștesc... In loc să folosii însufleșirea și dragostea lor de muncă, chiar și la — prinderea de pești, ca să scăpăm de rușinea de a aduce pește din alte țări...

Prigoane fără rost

Ziarul »Universul« dela 19 Aprilie scrie, că:... La Craiova trimișii »Siguranței« s'au dus, fără de veste, la sediul partidului »Totul pentru Țară« din acel oraș, și cercetând toate camerele în cari se găsesc birourile (cancelariile) acestui partid, au confiscat (luat cu puterea) felurite tipărituri aflate acolo, a-nume: »Marșul lui Moța și Marin«, care e un cântec duios, scris întru pomenirea celor doi luptători căzuți în Spania. Au mai luat felurite cărți postale cu vederi dela înmormântarea acelora, apoi »mărțișoare« cu chipul sau pomenirea lor...

Ce rost va fi având această prigoană, și după moarte, a unor Români din cei mai buni, cari n'au făcut neamului alt rău, decât că — au murit pentru credința lor în Hristos și pentru apărarea viitorului acestui neam?!

ȘTIRI POLITICE

Ce-i cu guvernul?

Cât mai stă la cârmă?

Iaca întrebarea care aprinde și iritează pe doritorii de a ajunge să lea ei în arândă țara, după plecarea liberalilor dela cârmă ei.

Dacă ar fi întrebat poporul, dar lăsat să dea răspunsul său liber, nesilit, nesfrânt în cleștele celor cu frânele în mână, — SUNTEM DE O SUTĂ DE ORI SIGURI, CĂ EL AR DA CONDUCEREA ȚĂRII PARTIDUL POLITIC DE DREAPTA! Fără de acestea, toate celelalte partide, de mijloc și de stânga (liberalii, național-țărăniștii și câteva cu puțină greutate în alegeri), ar cădea ca din pod. Partidele de dreapta ar lua 60—70% (la sută) din voturi. Sub partidele „de dreapta” noi înțelegem: „Totul pentru Țară”, „Național-creștinii” și „Frontul Românesc”.

Și mergând fiecare pe socoteala sa în alegeri, aceste trei partide ar ieși puternic biruitoare, peste celelalte. Dar dacă vre o minune (că numai minunea le-ar putea aduce la asta), ele și-ar da mâna în

ie și numai pentru alegeri, — și s'ar înfrățea poporul braț la braț, ca într-o minunată și de minuni încătoare „horă”, cântând de nou cât să răsună pământul României dela un hotar la altul: **„HAI SĂ DĂM MÂNĂ CU MÂNĂ CEI CU INIMA ROMÂNĂ!”**... o, acest lucru ar însușii tot poporul, încât s'ar vedea izbindă a tot cutropitoare! S'ar îmbrățișa frațe pe frațe și s'ar săruta pe strade, în câmp, unde s'ar înfăli...

Dar deocamdată... fugi dela mine vis frumos, prea frumos, căci nu ești din lumea aceasta.

Dar fie și așa, că merg de sine, fără a se ocări ele între ele, ci făcând toate front numai împotriva celorlalte partide, cari prea au multe pistueli pe obraz și prea și-au încreștit părul pe la urechi, pentru a fi pe placul celor ai căror păr e dela firea lor încărionțat, — și totuși bine biruitoare vor ieși. Dacă ar fi votarea numai PE JUMĂTATE beră, — deși ar trebui să fie ERĂ DE TOT...

Când la urmă și-ar număra voturile, s'ar vedea care din cele trei, a primit mai multe glasuri de încredere dela popor. Și ATUNCI ar putea sta de vorbă mai departe, căci acum s'ar vedea, care ce putere aduce cu sine, primită dela poporul alegător.

— Dar iarăși zic: fugi dela mine visule... Că și acesta e numai vis... În faptă ALȚII, cari stau cam la mijloc și numai cu un picior în stânga... (liberalii) și cei cu amândouă picioarele în lanțurile internaționale (partidul lui Dr. Lupu-Madgearu, cari își pun tabă de prăvălie pe Mihalache și scriu sub el: „La țaranul...” (deși ca să fie drept ar trebui să adauge: „...căruta îi cresc tot mai văzuși perclunii...)) —

— aceștia pregătesc „moștenirea” puterii. Și o pregătesc, înșelându-se ei între ei, și mai bine ca pe toți înșelând ȚARA!

Președintele partidului „liberal”, d. C. Brătianu a amăgit pe național-țărăniștii, spunând că, după a sa părere, ei sunt partidul cel cu legături în popor, care ar fi să vie la putere după liberalii. Și-l face să se poarte „frumos”, să nu prea înjure la stăpânii de azi, c'apoi îi recomandă pe ei pentru a fi poștii la masa verde.

În faptă liberalii — își găsesc calea... TOT LORI DI MINISTRU Alex. Lapedatu a spus-o chiar acum de Paști, la Cluj, la o consfătuire a fruntașilor liberali din acel oraș și din jur, că — dsa așa știe, că după ei va urma un „guvern de alegeri”, adică un guvern care să nu aibă alt rost, decât să facă alegerile, și apoi să se retragă, lăsând să lea puterea aceia cari au ieșit mai tari din alegeri... Și a spus-o și aceea, că azi nu e hotărât CINE să fie încredințat cu noul guvern, fiindcă partidele de opoziție sunt așa de nepregătite a lua puterea, — încât nu știi pe cine să-l încredințezi cu noul guvern. Și atunci, spune d. Ministru, se poate să se dea puterea unui guvern de alegeri, care — SE POATE SĂ FIE FORMAT TOT DE LIBERALI...

Iar dacă ei vor conduce alegerile, — își poate închipui oricine, care va fi stăruștii aceluia... Nu ne prea putem închipui că mieluştii liberali, având pâinea și cuștutul într-o mână și pistolul în cealaltă, se vor lăsa mâncați de lupii celorlalte partide.

Așadar în cercurile politice liberale; se visează de o nouă guvernare, tot liberală.

Astea-s poveștile politice, pe cari ni le-au adus sărbătorile Paștilor.

Dar, vom mai vorbi.

Gruzime de comuniști...

— Au răstignit pe un cleric —

În orașul Serida din Spania, comuniștii au prins de curând pe un tânăr de 18 ani, cleric, care se pregătea pentru a fi mână-poi-mână slujitor alui Hristos, ca preot. L'au târât într-o piață și acolo au făcut un scaun de judecată după chipul celui în care a stat Pilat, când a judecat pe

Hristos. Aci l'au întrebat: Mărturisește, cine ești? Tânărul a răspuns senin: Sunt seminarist din Barbastro. Atunci mulțimea urlă: Să se răstignească! Comisarul »judecătoriei« își spală mâinile, ca Pilat și îl dete să fie omorât pe cruce. S'a ridicat o cruce și tânărul a fost răstignit. În cumplite dureri și-a dat duhul, oftând: »Isuse, pentru dragostea Ta, și pentru mântuirea Spaniei!«...

PILDE STRĂMOȘEȘTI

Moșii și strămoșii noștri deși stăteau în safe și săulele coșofate în vârful de stânci sau pogorâte în funduri de văi, sau, chiar risipite pe necuprinsuri de șes, — așa cum neamul nostru stă astăzi risipit în valuri de străini, parcă nici nu am fi în țara noastră, ci parcă am fi într-o țară străină... Și deși uneori, mai cu seamă iarna, erau viscoale năpraznice, cu vânturi nematauzite și cu vârtejuri de ghiață de te orbeau și scoteau din rădăcină copacii cei falnici din păduri și crăpau pietroșii de ger, — totuși strămoșii noștri atunci când aveau nevoie mari, fie pentru ei, fie pentru casa lor sau pentru neamul lor, nu se uitau, că totuși le era potrivit, și plecau voloșii spre țargurile orașelor cele mari și frumoase. Lupii se legau mai cu seamă în timp de viscol, deseori de ei și nu de pușine ori le putezau oasele desgolate de carne în zăpezii...

Dar strămoșii noștri întâi se gândeau bine ce să facă și mai apoi făceau — nu ca noi cei de astăzi, care întâi ne pripim și abia pe urmă vedem că am făcut totul greșit...

Strămoșii noștri în săniile lor puneau cojoace și saci de grăunțe din prisos, și pe măsură ce-l hărțuiau lupii, le aruncau sacii și cojoacele lupilor lămâzi și răi, și numai târziu, când vedeau că nu mai este nici un rost de scăpare, scoteau dela brâu oșele!

Așa și cu neamul nostru urgisit, care astăzi e mic și cocoșat pe stânci, sau pogorât în văi pe unde vin apele mari și furioase, s'au risipit pe șesuri de nu-l știe nimeni de urmă. Vrea să meargă și el ca și moșii noștri spre timpuri mai bune, ca spre un țarg mare și frumos.

Avem cal buni, pe finerii care mor pentru țară, și avem sanie bună: credința noastră care ne poartă. Dar s'au pornit vânturi mari, cari lau copacii din loc; persecuții și prigoane de pe urma cărora ne mor finerii, — și oameni răi, ca lupii, s'au năpusii pe noi! Drumul nostru e alb și nefinitat, ca omătul, și în fața noastră avem numai cerul cu nori pe care se odihnește Dumnezeu. Și Dumnezeu ne vede și ne apără... Până acum lupilor răi le-am aruncat saci cu grăunțe și cojoace; la mai rău: unii finerii s'au aruncat lupilor să-l sfășie, numai ca sania să meargă mai departe până la „țarg”...

Așa făceau și strămoșii noștri, câte unul se arunca, pentru ca să scape pe toți ceilalți!... Căci strămoșii noștri erau mari la suflet, și bucușii mureau pentru semenii lor, nu ca oamenii de astăzi, cari se mânăncă unul pe altul...

Și sania noastră merge mereu înainte, spre biruință! Și dacă lupii ne bat țără, neamul nostru mai are la brâu și oșele!

Dar oșele le scoate abia la urmă!

Eugen Pădăianu

Războiul din Spania

nu poate avea decât — un sfârșit!
— O spune Mussolini și Hitler —

Luptele sunt încă destul de crâncene. Dar SPOR la ele, nu se vede decât LA NAȚIONALISTI. Azi năzuștele armatelor Generalului Franco, par că ar avea ca cea mai apropiată țintă, a curșii țărnuș de Miază noapte al Mării, unde a mai rămas în mâinile comunistilor o limbă de pământ, între orașele Oviedo și Bilbao, și unde tot via pe mare ajutoare de hrană și de arme dela Anglia și dela alți sprijinitori ai comunistilor. Dar se pare că li s'a infundat și acolo, căci vapoare engleze via și se dau încărcate cu copii și femei cari vor să nu fie aci pe când via naționalistii. Bineștătes sunt familiile comuniste cari se tem de răsplata faptelor lor!

Ca-i cu „PACEA”, care să încheie acest cumplit război?

Jidani! Rusii infundă pe comuniști cu ajutoare de tot felul, doară-doară nu se dau

bătuți. Dar Mussolini și Hitler au dat răspuns la întrebare, vestind zilele trecute de nou lumea și țara, că: **NU VOM ÎNGĂDUI CA ÎN SPANIA SA SE STATOREASCA O STĂPÂNIRE COMUNISTĂ!**

Iar vorba acestora e vorbă. Ei se pregătesc de război așa de tare, încât, dacă statele nebrăzce cari se lasă purtate de nas de jidani, ar ridica arma pentru acest neam ticălos și pentru „politica” lui intrupată azi în comunism, — să le poată sta în față și să le lovească arma din mână!

— Avem înaintea noastră o hartă a Spaniei, din care se vede câtă țară e stăpânită azi de Franco și câtă mai e în mâinile lui Cabalero, capul guvernului comunist, — și din ea vedem că două din tre părți sunt în mâinile naționalistilor și abia a treia parte e în a roșilor. Până într'o zi.

Cum plerim...

La sărbătorirea diul A. C. Cuza, înalt Prea sfințele Patriarh a roșii o cuvântare de mare însemnătate, arătând prin ea, cât de îndreptățită este lupta împotriva jidanilor colopitori — cu ajutorul stăpânitorilor români nebrăzci.

Înaltă față bisericăscă a spus: iaca ce-i în sufletul jidii în București, oraș împânat cu multe sfințe biserici, pentru că era pe sama cui să le ridice, — am ajuns că azi avem în inima orașului în părțile lui cele mai de frunte, 50 (cincizeci) de biserici, cari nu mai au decât câte o mână de credincioși și s gata a se închide! De ce? Pentru că Românii care erau pe vremea când ele s'au zidit (și țara era condusă de adevărați Români și creștini), au fost mereu mereu strămoșii de mulțimea

Alegeri ce spun mult

S'au făcut și în București alegeri noi de membri în Consiliul comunal. Iaca ce ne-au arătat aceste alegeri:

Din 200.000 de cetățeni cu drept de vot, abia au votat vre-o 30.000, adică abia a 7-a parte... Ceialalți s'au ținut departe de alegere. Faptul poate fi înțeles numai așa, că — lumea nu mai dă nimic pe acest fel de alegeri, văzând că nici ele nu aduc binele dorit de locuitori... Ea par'că așteaptă ceva nou, mai sănătos și mai presus de stările în care ne-au scufundat partidele politice de azi. Și noi credem, că acele stări numai partidele naționaliste de dreapta, le pot aduce, în-deosebi partidul cel cu suflet curat și care a dat dovadă că nu lăcomește la avutul de obște, că el

merge să ducă și să dea cât poate, prin munca sa, prin pilda sa, poporului aceea ce-i lipsește, — și acesta e partidul »Totul pentru Țară«. S'a și simțit și în aceste alegeri lipsa lui. Credincioșii lui n'au luat parte decât pe ici-colea, iar unde au ajutat și ei, candidații de dreapta a altor partide, au avut voturi frumoase.

Înții noștri cetitori să binevoliască a afla, — că numărul de față nu l'am putut da gata pentru Duminica Tomii, pentru sfințele sărbători din săptămâna următoare sfințelor Paști. Nici Luni, nici Marți, nu s'a lucrat în Tipografie, și așa a rămas să dăm acest număr pentru Duminica cea de după ea (9 Mai).

— Tot așa n'am putut da un număr de Florii și altul de sf. Paști, ci am dat numai unul de sfințele sărbători, dar îndoit de mare (de 8 pagini). După acestea însă, cetitorii vor primi foaia regulat.

Partenie Cosma

Duminecă 9 Mai Sibiu a avut o sărbătoare care-i face cinste: Banca „Albina”, ajutată de Biserică și de Asociațiune, a sărbătorit împlinirea alor 100 de ani dela nașterea lui PARTENIE COSMA, bărbatul sub a cărui conducere cu mână tare și cu cinste neprihănită, Banca „Albina” s'a ridicat la înălțimi cari au stors admirația chiar a vrăjmașilor neamului nostru din acele vremuri, a domnilorilor maghiari. „Albina” ajunsese a fi adevărat stup de albine, din a cărei „coșnișă” zburau an de an „roi” noi, unu-doi, sau chiar mai mulți pe an: noul bănci românesc în toate ținuturile locuite de Români în Ardeal, Banat, Crișana. Și toți „roi” la început mici, creșteau și se întăreau minunat, ocrotiți și ajutați de „matca” lor „Albina”. Incurând li vedeai măricea, apoi mari, de era o fală pentru noi întărirea pe tărâmul economic, prin aceste așezăminte naționale de împrumut. Neperitoare este vrednicia lui Partenie Cosma în această întărire economică a noastră!

Dar P. Cosma n'a trăit, nu s'a gândit, nu s'a trudit numai pentru Banca sa mare, voitoare de a face altele în jurul său, — ci tot așa înțelept și cu bogat rod a lucrat

pentru BISERICA ortodoxă, pe care a ajutat-o cu sufletul și cu fapta zi de zi, an de an, făcând-o să sporească și ea în puteri materiale și morale, foarte mult, mare parte fiind vrednicia lui.

Tot așa a ajutat cu braț tare și minte luminată „Asociațiunea” care, mai ales pe urma străduințelor lui, a ajuns a avea o vestită „ȘCOALA CIVILĂ DE FETE”, care ne-a dat alătea femei luminate la orașe și chiar la sate.

Frumos l'au pomenit în cuvântări drept prețioase: înalt Prea Sf. Sa Metropolitul NICOLAE, în numele bisericii, apoi dl. Dr. BEU, în numele băncii „Albina”, dl. Dr. VASILE BOLOGA în numele „Asociațiunii”, dl. Dr. A. VLAD în numele „Solidarității”, dl. ION I. LAPEDATU, în numele „Băncii Naționale”, un trimis al Senatului, alt trimis al guvernului.

Și Partenie Cosma a vrednicit pe deplin frumoasa pomenire ce i-s'a făcut, — căci deși slujea un așezământ ECONOMIC, material, el mereu a pus puterea materială a acestuia în slujba sufletului neamului său, sprijinind biserica, școala, Asociația, încrederea la învățătură, — și altele bune.

NOUTĂȚI

Mormântul Moța-Marin dela Casa Verde din București, a fost îngrijit cu multă gingășie în noaptea sfintei Iulii, de către familiile celor doi morți iubii, ca și de credincioșii lor camarazi. Pe lângă că piatra largă ce acopere cripta, a fost coperită cu flori proaspete, flori stropite, în loc de apă, cu belșug de lacrimi, — marginile petrii acoperitoare, au fost împodobite cu un șir de 200 de lumânări, cari la clesul Iuliei au fost aprinse, luminând viu în noapte și par'că fiecare din ele chamând lumea, cu cuvintele pe cari preotul le rostea în sfânta biserică: „VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ...” Veniți de luați din lumina sufletelor noastre, a celor de sub această piatră de mormânt, lumina în sufletele voastre, toți câți iubiți pe Hristos cel iaviat și țara aceasta binecuvântată de El și neamul acesta, înțelept închinător Lui... Tainic și totuși de toate sufletele bune auzit, grăia glasul acestor lumânări... Și el era auzit de toate sufletele din jurul lui, căci numai suflete bune, curate, în Dumnezeu crezătoare și în jertfa adusă de cei doi odihnitori aci, se adunaseră, multe, în frunte ca familiile adânc îndoliate ale lor, în jurul mormântului.

Când clopotele și cele 101 lovituri de tua vesteau întregii creștinătăți a Capitalei Invierea, toți cei adunați în jurul mormântului scump dela Casa Verde, au căzut în genuchi, și toți aveau ochii plini de lacrimi și auzeau suspinele și oftările dureroase ale familiilor cari plângeau și se rugau și prin lacrimile lor cântau Domnului pe Hristos a iaviat... Și erau de față, afară de membrii familiilor, numeroși credincioși camarazi ai celor doi răposați și numeroși ofițeri, cari înălțându-și rostul înalt al jertfei celor doi frați ofițeri români morți pe platurile sirene, ca adevărați eroi, au ținut să vie, să pună o lumină și o floare pe mormântul lor, să-și plece genunchii murmurând o rugăciune pentru sufletele lor pilduitoare și apoi să meargă, — cum au mers și celalții toți, pe la sfintele biserici în cari se căsă și se slăvea Iuliea Domnului... La mormânt a rămas mai departe garda care li străjuește neîntrerupt, străjuindu-i și mult cinstindu-i în noaptea, ca și în ziua Iuliei și în toate zilele.

— Și încolo în țară se dau în unele locuri semne de cinstire memoriei celor doi morți ai credinței creștine și a neamului nostru. În biserică din Orăștie, de pildă, la Icoana mare de pe Icoonestes, de lângă ușa de miazăzi, a Sfântului Arhanghel Mihail, ard în toată vremea, când în sf. biserică este slujbă dumnezeiască, două candelă atârinate de două laturi la capul de sus al Icoanei, — candelă așezate acolo dela vestea morții celor doi frați de soroc și vitejie. Au fost puse de camarazii credincioși lor din acest oraș, și ei îngrijesc ca în totdeauna candelă să aibă oleiul trebaltor, și să ardă mereu la capul Arhanghelului care i-a ocrotit și înălțat în arpiile sale și i-a dus la Tatăl din Ceruri, la piciorul cărui sufletele lor atâta s'au dorit...

Se poate? — În țară la noi trăiesc prea mulți streizi veniți din alte țări, ca „spacia-

liști” (mașteri pricepți în cutare sau cutare lucru), ca și cum noi n'am avea și n'am putea da. De fapt li aduc stăpânii streini din capul marilor întreprinderi de tot felul din țară, — ca să și hrănească pe frații lor, dând în laturi pe ai noștri. — Acum se spune, că la revizua permiselor (Invoasilor) de rămas în țară, care începe la 1 Iunie, peste 10.000 de astfel de străini vor fi trimiși acasă... Numai de s'ar ținea domai de vorbă.

Avem sfântă și minunată Mănăstire, nou din temelii refăcută, la Sâmbăta de sus (lângă Sibiu). Prin străduința și neobosită voință a înalt Preasfințitului Metropolitan Nicolae dela Sibiu, s'a refăcut aproape ca zidită de nou, vechea și istorica Mănăstire dela Sâmbăta de sus. Iar de Vineri 7 Mai, ea este dată înaltei sale meniri, ca loc de căldă primire și îmbrățișare a sufletelor însălate după un ciaz, o zi de rugăciune liniștită, Domnului... În 7 Mai ea a fost sfințită cu pompă strălucitoare de înalt preasfințit Metropolitan Nicolae, înconjurat de Preasfințitul Arhiepiscop Nicolae al Clujului, Nicolae al Orăștiei, Vasile Vicarul Mitropoliei și un mare și strălucit sobor de preoți. Pentru întâia dată dela nimicirea ei dinainte cu 150 de ani, — s'au auzit sunând de nou și umplând văile și depărtările cu sunetul lor ca o muzică cerească, cele 5 clopote noi, anume turnate pentru sfânta Mănăstire, cari la oală dau un cântec ce farmecă și înalță la cer sufletele credincioase cari le ascultă... Vom da în numărul viitor prețioase amănunte din istoria Mănăstirii și dela sfințirea ei, — rostul ei înalt fiind înțeles de toți.

ȘTIRI ECONOMICE

Învățații ne dau o veste rea: Cum statul nostru a dat izvoarele lui cele mai bogate în petrol, în arândă la streini fără dragoste pentru țara noastră, aceia au stors așa fel izvoarele, încât acelea au slăbit grozav. Se simte. Și spun învățații, că dacă se urmează așa înainte, în 6—10 ani se seacă izvoarele de petrol, — marile noastre dătătoare de venite statului!

GERMANIA VREA LEGĂTURI ECONOMICE CU NOI

Guvernul german a dat știre guvernului nostru, că e gata a da României un împrumut de 4 miliard Lei, împrumut foarte mare, care să fie întrebuițat pentru aducerea de mărfuri și mașini din Germania. Cu alte cuvinte ne imbie mărfuri și mașini, pe cari să le plătim pe rând, ca un împrumut.

„MUNCA DE OBȘTE

rânduită de guvern, — a început

În ziua de Florii au fost adunați în toată țara tinerii „pregimentari” la centrele lor de instrucție, vre-o 350.000, toți băieți tineri între 18—21 de ani, nu pentru instrucția lor obișnuită militară, ci pentru a lua știre, că în acea zi se deschide pentru ei o nouă îndatorire: munca de obște, hotărâtă prin noua lege. — După ce, la ora 4 d. a. s'a făcut deschiderea sărbătorească a acestei noi îndatoriri a acestor tineri, prin o scurtă slujbă d zelască, urmată de cuvântări, — au fost trimiși, sub comanda mai marelor lor, la treabă. Încă în acea zi au mers de-au văzut locurile pe cari vor avea de muncit și că ce vor munci. Iar a doua zi, Luni, ei au intrat în plină lucrare.

Din cele 350.000, o parte au fost trimiși acasă, și s'au oprit, ca să înceapă munca, numai 150.000 de înși. Pe aceștia i-au adăpostit prin Internate de-ale școlilor sau pe la casele singuraticilor, și i-au hrănit din bani dați de Minister, cari fiind prea pușini (câte 12 lei de om pe zi) au mai pus orașele 6—8 lei de om, ca să le poată da o hrană mai potrivită. Așa apoi hrănirea acestor tineri e împreună cu cheltuielă de 3.000.000 lei pe zi, din cari statul dă cam 2.000.000

iar orașele alt 1.000.000.

De data aceasta cei 150.000 de tineri au fost ținuti numai 3 zile (Dumineca Florilor și Luni și Marți în săptămâna cea mare a sfințelor pătrimi), cheltuiându-se cu ei 9.000.000 lei.

Vor mai li chemați în decursul verii pe 2—3 săptămâni într'o vară. De vor li chemați numai tot așa, câte jumătate din ei, se vor cheltui cu hrana lor cam 90 de milioane lei, — afară de cheltuielile cu unelte și altele.

Ne-am uitat prin gazete că: CE au lucrat acești tineri în cele dintâi trei zile de concentrare? Și am văzut în vre-o 12 județe, din cere am găsit rapoarte prin foii, că aproape peste tot locul au lucrat la desfundarea de șanțuri pe marginile drumurilor comunale sau județene, la curățitul de spini și buruieni și la ridicarea crucilor căzute prin cimitire, câmpire de garduri și alte lucruri ușoare.

Să nădărdum că pe viitor vor li chemați la lucrări mai serioase: zidirea de școli, de case culturale, plantații, la lucrări de preț, — așa cum făceau taberele de muncă ale frașilor noștri harnici din anii trecuți, de se cunoștea după ei lucru frumos și — fără cheltuielă pentru cineva.

Avem și știri ciudate: În unele tabere, câte 2—3 flăcăi au plecat sara acasă, spunând că ei n'au pe nimenea acasă, decât o mamă văduvă sau bătrâni slabi și n'are cine le îngrije de vite și de casă. Dar iau adunat jandarmii de nou, mai ținându-i pe la post, apoi dându-i poliștii din oraș, și având neplăceri pentru plecarea lor acasă.

Cum va merge lucrul în viitor, vom vedea. Pân'acum pe câți laudă hotărârea guvernului față de acest tineret scos la muncă de obște, pe alăștia, sau chiar mai mulți — nu li laudă deloc.

„ALBINA” Institut de Credit și Economii — Sibiu

FONDAT LA ANUL 1872
Reg. Soc. bancar Nr. 1—1934.

Sucursale:
Brașov, București, Cluj, Dăbârbani, Lugoj, Medias, Târgu-Mureș, Timișoara

Capital deplin vărsat	Lei 100.000.000.
Fond de rezervă	„ 26.887.092.
Depuneri spre fructificare:	
a) vechi	„ 358.617.286.
b) noul	„ 115.045.611.
Active	„ 741.942.294.

CEL MAI VECHI INSTITUT DE CREDIT DIN ÎNTREAGA ROMÂNIA

Legături cu toate centrele din țară și străinătate. Primește depuneri spre fructificare pe lângă o dobândă de 3—4% după condițiunile de retragere. Vinde și cumpără efecte și valori cotate la bursă.

3—8

DIRECȚIUNEA